

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради про
присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Інна МЕЛЬНИЧЕНКО, 1997 року народження, у 2018 році закінчила Національну академію внутрішніх справ, напрям підготовки «Правознавство». У 2022 році закінчила магістратуру Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, спеціальність «Право», ступінь вищої освіти магістр.

З 2018 по 2021 роки працювала слідчою слідчого відділу Полтавського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області. З 2021 по 2022 роки перебувала на посаді слідчого відділення розслідування особливо тяжких злочинів слідчого управління Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області. З вересня 2022 року по теперішній час є ад'юнктом кафедри кримінального права та кримінології факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України, виконала акредитовану освітньо-наукову програму в Дніпровському державному університеті внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України, м. Дніпро.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена рішенням Вченої ради Дніпровського державного університету внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України, м. Дніпро від 30 жовтня 2025 року № 5/8.2 та затверджена наказом ДДУВС від 30 жовтня 2025 року № 509, у складі:

Голова
разової ради - доктор юридичних наук, старший науковий співробітник,
завідувач кафедри кримінального права та кримінології
факультету підготовки фахівців для органів досудового
розслідування Національної поліції України Дніпровського
державного університету внутрішніх справ Василь БЕРЕЗНЯК;

Рецензенти: доктор юридичних наук, професор, професор кафедри
криміналістики та домедичної підготовки факультету
підготовки фахівців для органів досудового розслідування
Національної поліції України Дніпровського державного
університету внутрішніх справ Віктор ПЛЕТЕНЕЦЬ;
кандидатка юридичних наук, доцентка, завідувачка Науково-
дослідної лабораторії превентивної діяльності та соціологічних
досліджень Навчально-наукового інституту підготовки
фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної
поліції України Дніпровського державного університету
внутрішніх справ Ірина ДРОК;

Офіційні
опоненти: докторка юридичних наук, доцентка, завідувачка кафедри
цивільного та кримінального права і процесу юридичного
факультету Чорноморського національного університету імені

Петра Могили Алла БЛАГА;
кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри права
економіко-правового факультету Маріупольського державного
університету Анна ПОЛІТОВА

на засіданні 22 грудня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» Інні МЕЛЬНИЧЕНКО на підставі публічного захисту дисертації «Кримінологічна характеристика та запобігання сексуальному насильству, пов'язаному зі збройним конфліктом в Україні» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в Дніпровському державному університеті внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України, м. Дніпро.

Науковий керівник Вікторія РУФАНОВА, кандидатка юридичних наук, доцентка, слідчий-криміналіст відділу розслідування злочинів, скоєних проти життя та здоров'я особи слідчого управління Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить нові науково обгрунтовані результати проведених здобувачкою досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для кримінологічної науки та кримінально-правової, а також практики запобігання сексуальному насильству, пов'язаному зі збройним конфліктом в Україні. Дисертація виконана державною мовою. Структура й обсяг дисертації зумовлена метою і завданнями дослідження, логікою наукового пізнання та вимогами МОН України і композиційно складаються зі вступу, двох розділів, що об'єднують вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 244 сторінки, із яких основного тексту – 178 сторінок. Список використаних джерел (245 найменувань) розміщено на 31-й сторінці, 3 додатки – на 22-х сторінках.

Здобувачка має 16 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у виданні іноземної держави, 1 стаття у співавторстві у журналі, що входить до міжнародної наукометричної бази Scopus за профілем дисертації, 11 тез доповідей на науково-практичних заходах, зокрема:

статті в наукових фахових виданнях України та виданнях іноземних держав:

1. Мельниченко І. Д. Сексуальне насильство, пов'язане зі збройним конфліктом в Україні як форма дискримінації за ознакою статі. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. Спец. вип. № 2. С. 605–609.

2. Мельниченко І. Д. Кримінологічне забезпечення запобігання сексуальному насильству, пов'язаному зі збройним конфліктом в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2023. Спец. вип. № 2. С. 316–321.

3. Мельниченко І. Д. Сексуальне насильство, пов'язане зі збройним конфліктом: соціальна природа, поняття та ознаки. *KELM*. 2023. № 2 (54). С. 154–159.

4. Мельниченко І. Д. Взаємодія спеціальних суб'єктів щодо запобігання сексуальному насильству, пов'язаному зі збройним конфліктом в Україні. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 1 (19). С. 394–407.

5. Rufanova V., Babanin S., Bohuslavskyi V., Savenko V., Melnychenko I. Strengthening International Law against Sexual Violence in Armed Conflicts: Insights from the Russian-Ukrainian War. *Pakistan Journal of Criminology*. 2024. Vol. 16. No. 01. P. 111–125.

Тези доповідей, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Мельниченко І. Д. Сексуальне насильство, пов'язане зі збройним конфліктом в Україні: сучасний стан і запобігання. *Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : тези доп. XI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 09 груд. 2022 р.)*. Вінниця : ХНУВС, 2022. С. 114–116.

7. Мельниченко І. Д. Дискримінація за ознакою статі як передумова вчинення сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом в Україні. *Протидія дискримінації в Україні та світі : тези доп. Всеукр. наук.-практ. семінару (м. Дніпро, 20 жовт. 2022 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. С. 90–94.

8. Мельниченко І. Д. Міжнародні стандарти у сфері запобігання сексуальному насильству, пов'язаному зі збройним конфліктом. *Сучасні виклики та актуальні проблеми забезпечення міжнародної та національної безпеки (тенденції, проблеми та шляхи їх вирішення) : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 02 груд. 2022 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. С. 179–183.

9. Мельниченко І. Д. Соціальна обумовленість сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом в Україні. *Ретроспектива військової агресії РФ в Україні: злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку в сучасному вимірі : матеріали Міжнар. наук.-практ. круглого столу (м. Київ 22-23 черв. 2023 р.)*. Київ : Алерта, 2023. С. 168–173.

10. Мельниченко І. Д. Погляд на сексуальне насильство, пов'язане зі збройним конфліктом через оптику загроз національній безпеці України. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 17 бер. 2023 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. С. 625–627.

11. Мельниченко І. Д. Забезпечення поліцейськими прав потерпілих від сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом в Україні. *Дотримання прав людини у правоохоронній діяльності: стан та перспективи : тези доп. Всеукр. круглого столу (м. Дніпро, 28 бер. 2023 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. С. 136–139.

12. Мельниченко І. Д. Сучасні проблеми дослідження сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом в Україні. *Наука в умовах воєнного стану: пошуки, проблеми, перспективи розвитку : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (м. Дніпро, 03 трав. 2023 р.)*. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. С. 149–152.

13. Мельниченко І. Д. Повноваження органів Національної поліції

України щодо протидії сексуальному насильству, пов'язаному зі збройним конфліктом в Україні. *Дотримання прав і свобод людини Національною поліцією України в умовах глобальних викликів сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Одеса, 27 жовт. 2023 р.). Одеса : ОДУВС, 2023. С. 92–95.

14. Мельниченко І. Д. Захист жінок від сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом в Україні. *Українська воєнна та повоєнна кримінальна юстиція : матеріали ІХ (ХХІІ) Львівського форуму кримінальної юстиції* (м. Львів, 26-27 жовт. 2023 р.). Львів : ЛьвДУВС, 2023. С. 203–208.

15. Мельниченко І. Д. Деякі проблеми забезпечення прав осіб, постраждалих від сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом в Україні. *Права людини і громадянина під час дії воєнного стану : зб. наук. статей за матеріалами наук.-практ. конф. з нагоди 75-ї річниці Загальної декларації прав людини* (м. Харків, 08 груд. 2023 р.). Харків : Право, 2023. С. 231–235.

16. Мельниченко І. Д. Роль Організації Об'єднаних Націй у запобіганні сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Дніпро, 15 бер. 2024 р.) : у 2 ч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2024. Ч. І. С. 545–547.

У дискусії взяли участь:

Василь БЕРЕЗНЯК, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, завідувач кафедри кримінального права та кримінології факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ.

Віктор ПЛЕТЕНЕЦЬ, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри криміналістики та домедичної підготовки факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ;

Ірина ДРОК, кандидатка юридичних наук, доцентка, завідувачка Науково-дослідної лабораторії превентивної діяльності та соціологічних досліджень Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ;

Алла БЛАГА, докторка юридичних наук, доцентка, завідувачка кафедри цивільного та кримінального права і процесу юридичного факультету Чорноморського національного університету імені Петра Могили;

Анна ПОЛІТОВА, кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри права економіко-правового факультету Маріупольського державного університету та висловили зауваження:

1. У підрозділі 1.2 авторка подає зміст основних положень Гаазьких принципів, однак зупиняється переважно на їх описі, не переходячи до критичного аналізу можливостей та обмежень щодо їх практичного застосування в Україні (Ірина ДРОК).

2. На сторінках дисертації авторка досить слушно актуалізує проблематику вторинної віктимізації постраждалих під час конфліктного насильства. Тому потрібно більш глибоко розкрити проблему вторинної віктимізації постраждалих під час звернення до правоохоронних органів чи медичних установ (Алла БЛАГА).

3. У положенні наукової новизни авторка наголошує на важливості активного впровадження гендерночутливого, інклюзивного, орієнтованого на постраждалих підходу; налагодження міжнародної, міжвідомчої взаємодії у правоохоронній сфері. Авторці потрібно зосередити увагу на авторському баченні сутності «гендерночутливого, інклюзивного, орієнтованого на постраждалих підходу» та яке значення мають ці підходи під час кримінальних проваджень конфліктного сексуального насильства (Анна ПОЛІТОВА).

4. У підрозділі 1.3 фактори, що детермінують вчинення сексуального насильства, пов'язаного зі збройним конфліктом в Україні дисертанткою аналізуються з розмежуванням по групах морально-психологічні, адміністративно-організаційні та соціально-правові чинники феномену СНПК, потребують термінологічного узгодження (Віктор ПЛЕТЕНЕЦЬ).

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Інні МЕЛЬНИЧЕНКО ступінь доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Василь БЕРЕЗНЯК